

planinski

V E S T N I K

REVIJA ZA LJUBITELJE GORA ŽE OD LETA 1895

10

oktober 2012

3,40 EUR

TEMA MESECA

Sodobno planšarstvo

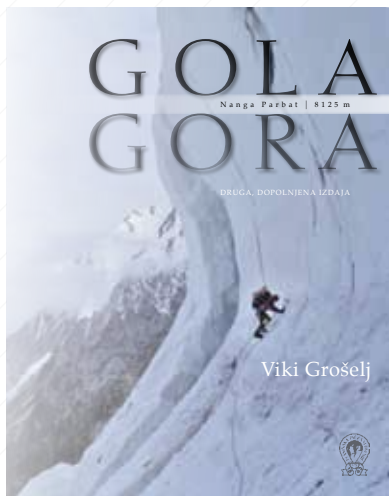
OB 30-LETNICI SMRTI

Janko Ravnik (1891–1982)

Z NAMI NA POT

Krnska jesenska pravljica
Dolomiti, tudi za otroke

GOLA GORA, Nanga Parbat (8125 m), druga, dopolnjena izdaja

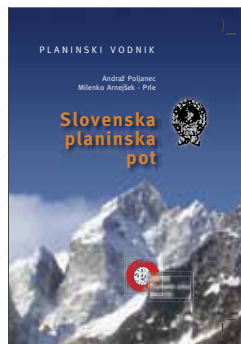
Avtor se je za ponatis knjige odločil ne le zato, ker je prva izdaja razprodana, ampak predvsem zaradi novih osebnih soočanj z Nanga Parbatom. Kot član snemalne ekipe, ki je pripravljala film o gori za TV-serijo Velikani Himalaje, se je udeležil lanske odprave na ta 8125 metrov visoki vrh. Na sedemdeset na novo dodanih straneh opisuje svoje napete, razburljive, poučne, predvsem pa lepe in globoko doživete dneve na pobočjih Nanga Parbata ter pod njim. To je bila odprava, na kateri sta Irena Mrak in Mojca Švajger dosegli enega največjih uspehov v zgodovini ženskega plezanja v Himalaji. Gre za dramatično in napeto poročilo iz prve roke. Obenem dodani tekst logično in smiselno zaključuje Grošljeva večdesetletna srečevanja in soočanja s to mogočno goro, ali kot pravi sam:

"Nekatere stvari, ljudje, dogodki in kraji nam prihajajo naproti vse življenje. Včasih jih poiščemo sami, še večkrat oni nas. Meni se to dogaja z Nanga Parbatom od trenutka, ko sem v osnovni šoli za domačo nalogo napisal spis z naslovom Moj vzornik – Herman Buhl. Od vseh mojih osnovnošolskih zvezkov izpred več kot štiridesetih let se je po naključju ohranil le ta." Druga, dopolnjena izdaja, ki je posvečena spominu na Tomaža Humarja, vsebuje 260 strani in 130 fotografij.

Tehnični podatki:
Format: 20 x 25,5 cm
Obseg: 360 strani
Vezava: italijanska vezava, šivano s sukancem, raven hrbet, okrasna vrstica

Letošnje izdaje SLOVENSKA PLANINSKA POT, planinski vodnik

Avtorja: Milenko Arnejšek – Prle in Andraž Poljanec
Vodnik vas bo kar najbolj neposredno seznanil s traso najstarejše vezne poti pri nas in v Evropi. Pot, ki je bila načrtovana že leta 1950 in urejena leta 1953, povezuje najzanimivejše predele slovenskega gorskega sveta in vam predstavi vse pomembnejše planinske koče od svojega začetka v Mariboru do cilja v Ankaranu. Planinski vodnik je izšel s podporo Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji.
Cena: 25,90 €

DOLENJSKA, BELA KRAJINA, NOTRANJSKA, planinski vodnik

Avtor: Roman Mihalič
Dolenjska sega od Ljubljanske kotline do Kolpe, Notranjske se dotika z visokima planotama Krma in Blok, na severu in vzhodu pa meji na Savo. Gorski čok Gorjancev Dolenjsko na jugu ločuje od nižinske valovite Bele krajine, s katero je povezana s cestnima prelazoma Brezovica (588 m) in Vahta (615 m). Bela krajina je najjužnejša slovenska pokrajina, ki jo na jugu zamejuje Kolpa. Notranjsko pa od Krasa in Istre ločijo neposeljene gozdnote kraške planote Hrušice in Nanosa ter flišni Brkini. Planinski vodnik je izšel s podporo Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji.
Cena: 23,90 €

KAMNIŠKA BISTRICA, plezalni vodnik

Avtorji Tone Golnar, Silvij Morojna in Bojan Pollak
Stari vodnik, ki je izšel leta 1995, je že zdavnaj pošel. Novi, ki je natisnjen na preko 400 straneh, ima 121 skic in shem, 94 fotografij, polepšali pa smo ga tudi s 46 barvnimi prilogami. Popisuje 443 smeri in njihovih variant. Avtorji so se potrudili posodobiti sheme nekaterih prosto preplezanih klasičnih smeri in poleg tehničnih ocen dodati tudi proste. Na hrbtni strani vodnika je pregleden zemljevid območja. Plezalni vodnik je izšel s podporo Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji.
Cena: 39,90 €

Informacije in naročila:

Planinska zveza Slovenije, Planinska založba,
– po pošti: Dvorakova ulica 9, p. p. 214, SI-1001 Ljubljana,
– telefon: 01 / 43 45 684 ali faks: 01 / 43 45 691,
– brezplačna številka: 080 18 93,
– e-naročila: planinska.zalozba@pzs.si ali
– preko spletne trgovine PZS.

Slovenski planinski muzej
– Triglavska cesta 49, 4281 Mojstrana,
– telefon: 08 / 380 67 30 ali faks: 04 / 589 10 35,
– e-naročila: info@planinskiemuzej.si.

Tek čez vedno višje ovire!

Vladimir Habjan

Kot je znano, je v obravnavi predlog dviga davka na časopise in periodiko z 8,5 % na 20 %. Ne bi se preveč spuščal v razloge, zakaj je do tako nesmiselnega predloga sploh prišlo, se pa osebno pridružujem vsem tistim mnenjem, ki trdijo, da gre v osnovi za pogrom nad mediji in nad preveč raziskovalno nado-
budnimi (beri: kritičnimi) novinarji.

Vprašanje povišanja davka se dotika same esence izhajanja edicij. Zakaj sploh izdajamo – Planinski vestnik? Zakaj ga ljudje kupujejo? Kdo ga bere? Kaj jim to pomeni?

Kdo bi rad bil z gorami in vsem v zvezi z njimi na tekočem. Morda kdo le rad gleda lepe fotografije. Tretji iščete uporabne podatke, da bi se podali na ture, kjer še niste bili. Mnogi radi berete prijetne leposlovne prispevke, se seznanjate z novostmi opreme, varnostjo v gorah ... Gotovo ste med naročniki tudi tisti, ki z nakupom revije podpirate dejavnost planinske organizacije. Pohvalno. Razlogov je vsekakor več.

Kaj je vsem rdeča nit? Rekel bi, da so to pozitivnost, koristnost, bogatenje, nadgradnja, resnica, katarza, če hočete. Branje Planinskega vestnika prinaša vsebine, ki bralca plemenitijo, mu ponujajo doživetje, odpirajo oči, ga etično vzgajajo in s tem bogatijo, mu spodbujajo sočutje, mu dajejo spoznanje, kako v hudih trenutkih človek doživlja sočloveka, kako se zanj žrtvuje, mu pomaga, nadalje prinaša vsebine, ki mu povečujejo varnost, ga svari in osveščajo, utrjujejo duha, vabijo v naravo ...

Je za take vsebine potrebno dvigati davek, da bo prišel še med manj bralcev?

Je to ničvredna, nevzgojna, nespodbudna literatura, rumeni tisk ali kaj?

Planinski vestnik ima najdaljšo zgodovino v Sloveniji. Po podatkih Narodno-univerzitetne knjižnice je najstarejša revija v Sloveniji, ki še izhaja. Izhajanje se tudi v najbolj turbulentnih časih dveh svetovnih vojn ni prenehalo in se je ohranilo. Vseh 112 let, kar izhaja, se je boril s pomanjkanjem finančnih sredstev. Do zdaj se je vedno izšlo. Od države bi za tak cenjeni medij pričakoval prej podporo kot pa polena. Saj nekaj te podpore tudi dobimo, če sem pošten. Občasno od ministrstev (prejšnjega šolskega, tudi kulturnega, občasno od Javne agencije za knjigo, dokaj redno pa od Fundacije za šport). Odstotki sofinanciranja so vsako leto različni, npr. od leta 2006 naprej od 6 pa do 13 % letnega proračuna. Iz tega sklada smo speljali nekaj odličnih projektov, naj omenim samo digitalizacijo vseh letnikov revije od leta 1895 naprej, ki so do-
stopni na spletu. Gotovo se boste strinjali z mano, da to pomeni tudi kulturno bogatenje narodnega arhiva.

Kaj bi pomenilo povišanje davka za našo revijo, ta hip še nihče ne ve.

Vemo le to, da bi bilo potrebno državi odvajati višja sredstva, kot smo jih do zdaj. Če naj ostanemo na enaki kakovosti in kvantiteti (naklada, število strani), potem to pomeni le višje cene posamezne številke in letne naroč-
nine. V obratno smer ne bi rad razmišljal, preveč smo si namreč v zadnjem desetletju prizadevali v smeri izboljšanja. Če samo omenim, da smo se leta 2001 približevali 3900 naročnikom, danes pa se naklada bliža številki 7000! V času, ko tiskanim medijem po svetu in tudi pri nas drastično pada, Vestniku narašča! To pove vse. Naj zdaj pristanemo na nižanje kakovosti? Razočaran sem nad nekulturnim razmišljanjem ljudi, ki naj bi skrbeli za kulturo. Zdi se kot da nas nekdo namerno sili v tek čez vedno višje ovire. Dokler se zares ne spotaknemo?

Septembra smo reviji priložili kratko anketo o zadovoljstvu z njo. Z veseljem vam sporočam, da smo dobili preko 600 vrnjenih anket, razveseljivo pa je predvsem zadovoljstvo z glasilom (več o tem novembra). Hvala vam za vašo zvestobo!

UVODNIK

- 1 Tek čez vedno višje ovire!
Vladimir Habjan

TEMA MESECA

- 4 Sodobno planšarstvo
Dušan Škodič

TEMA MESECA

- 5 "Sir in skuta naša sta aduta!"
Pogovor na planini
Dušan Škodič

TEMA MESECA

- 9 Molže ni, kislo mleko pa je
Planina Dovška Rožca
Gorazd Gorišek

TEMA MESECA

- 11 Kako iz mleka nastane sir
Pogovor s strokovnjakom
Dušan Škodič

GORE IN GLASBA

- 14 O človeku, ki je vse življenje iskal lepoto
Ob 30-letnici smrti Janka Ravnika (1891–1982)
Majda Odar

NA PRAGU CENTRALNIH ALP

- 20 Mogočen vrh z dolgimi pristopi
Cima Presanella
Danilo Štor

ALPINISTIČNA ODPRAVA V KARAKORUM

- 24 Kar želiš, lahko dobiš!
Prvenstveni vzpon slovensko-ameriške naveze v K7
Urban Novak

Z NAMI NA POT

- 28 Krnska jesenska pravljica
Vrhovi nad Krnskimi jezerom
Mojca Stritar

Z NAMI NA POT

- 41 V deželi prijaznih veveric, tudi za malčke
Cortina d' Ampezzo v Dolomitih
Arnold Lešnik

MINIATURA

- 46 Bivak v Kočni
Čari manj obiskanih planinskih poti
Tatjana Cvetko

SAMOTNI HRIBI

- 47 Gastabil
Med ostanki življenja na Cerkljanskem
Rafael Terpin

**Vsebine vseh
Planinskih vestnikov**
od leta 1895 dalje na
www.pvkazalo.si.

Z NAMI NA POT - OPISI TUR

- 33 Velika Baba
- 33 Šmohor
- 35 Krn
- 35 Lemež
- 37 Lagazuoi Piccolo
- 37 Monte Nuvolau
- 39 Croda d' Ancona/
Croda de r' Ancona
- 39 Piz Boè

Zlata jesen na planini
Zapotok. Nad njo
desno Trentski Pelc, v
ozadju Prisojnik.
Foto: Peter Strgar

- BOLIVIJA 2012**
50 Pravljlca?
Korošci v Apolobambi
Marta Krejan
- OBLETNICA**
**54 Sedem planik na
sedemtisočku**
30-letnica prve jugoslovanske
ženske alpinistične odprave
Lidija Honzak
- KO SPOMINI OŽIVIO**
**56 Minilo je že
trideset let**
Mateja Pate

- RAZMIŠLJANJE**
58 (Ne)prijetna resnica
Kolesarji so med nami
Borut Peršolja
- METEOROLOGIJA**
**60 Višinsko osvežilno
zavetišče pred vročin-
skimi valovi po nižinah**
Vreme in razmere v gorah v
meteorološkem poletju 2012
Miha Pavšek in
Gregor Vertačnik
- GORSKA MEDICINA**
62 "Za vsak slučaj"
Prva pomoč v gorah
Petra Zupet

- VARSTVO NARAVE**
**63 Lastovke in
sprememba vremena**
Dušan Klenovšek
- ŠPORTNO PLEZANJE**
**64 Svetovno
prvenstvo 2012**
Marta Krejan
- 64 NOVICE IZ VERTIKALE
66 TUJINA
67 NOVICE IZ TUJINE
68 LITERATURA
69 PLANINSKA ORGANIZACIJA
70 V SPOMIN

planinski VESTNIK
REVILJA ZA LJUBITELJE GORA

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK:
Planinska zveza Slovenije

ISSN 0350-4344

Izhaja petnajstega v mesecu.
Planinski vestnik objavlja izvirne prispevke,
ki še niso bili objavljeni nikjer drugje.
112. letnik

NASLOV UREDNIŠTVA:
Planinska zveza Slovenije
Uredništvo Planinskega vestnika
Dvorakova ulica 9, p. p. 214
SI-1001 Ljubljana
T: 01 434 56 87, F: 01 434 56 91
E: pv@pzs.si
www.planinskivestnik.com

ODGOVORNI UREDNIK:
Vladimir Habjan

UREDNIŠKI ODBOR:
dr. Andrej Stritar (namestnik odgovornega urednika),
Emil Pevec (tehnični urednik),
mag. Marjan Bradeško, Marta Krejan,
dr. Andrej Mašera, Zdenka Mihelič,
dr. Irena Mušič Habjan, dr. Mateja Pate, Dušan Škodič

ZUNANJA SODELAVCA:
Tina Leskošek, Gorazd Gorišek

LEKTORIRANJE:
Mojca Volkar Trobevšek, Mojca Stritar,
Katarina Marin Hribar

GRAFIČNA PRIPRAVA IN TISK:
Schwarz print, d. o. o.

NAKLADA: 6150 izvodov

Prispevke, napisane z računalnikom, pošiljajte
po elektronskem mediju na naslov uredništva
ali na elektronski naslov. Poslanih prispevkov ne
vračamo. Uredništvo si pridržuje pravico do objave
ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega
objavljanja nenaročenih prispevkov v skladu s svojo
uredniško politiko in prostorskimi možnostmi.
Mnenje avtorjev ni tudi nujno mnenje uredništva.
Kopiranje revije ali posameznih delov brez privolitve
izdajatelja ni dovoljeno.

Naročanje:
Po pošti na naslov: Planinska zveza Slovenije,
Dvorakova ulica 9, p. p. 214 SI-1001 Ljubljana,
po elektronski pošti na naslov: pv@pzs.si ali po
telefonu **080 1893 (24 ur na dan)**.

MODRA ŠTEVILKA
080 18 93

Številka transakcijskega računa PZS je
05100-8010489572, odprt pri Abanki, d. d.,
Ljubljana. Naročnina 34 EUR, 58 EUR za tujino,
posamezna številka 3,40 EUR. Članarina PZS za člane
A vključuje naročnino. Reklamacije upoštevamo dva
meseca po izidu številke. Ob spremembi naslova
navedite tudi stari naslov. Upoštevamo samo pisne
odpovedi do 1. decembra za prihodnje leto.

Program informiranja o planinski dejavnosti
sofinancirajo Ministrstvo za šolstvo in šport RS,
Fundacija za financiranje športnih organizacij v RS in
Javna agencija za knjigo RS.

FS Fundacija za šport

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI:
Zadnji sončni žarki poljubljajo osamljen macesen
v jesenskem okrasju
Foto: Dan Briški

Uredništvo Planinskega vestnika skrbno
preverja vse članke in točnost v reviji
objavljenih opisov poti, ki praviloma
vključujejo opozorila na nevarnosti in možne
pasti obiskovanja gora. Žal pa je vsak opis
vedno subjektiven, poleg tega se objektivne
težave na terenu lahko spreminjajo iz dneva
v dan, celo iz ure v uro. Zato uredništvo revije in
Planinska zveza Slovenije ne moreta prevzeti
nobene odgovornosti za morebitne poškodbe
ali materialno škodo, ki bi jih utrpel kdorkoli
zaradi hoje po gorah po navodilih iz te revije.